

Bedre for skipsfarten

1987 ble et noe bedre år for skipsfarten i Anders Jahre enn året før, og i løpet av de to siste årene er underskudd snudd til overskudd. Arsaken er at markedet har bedret seg, men også organisasjonen i rederiet må ta endel av æren for den positive utvikling. Administrerende direktør i Anders Jahre A/S, Bjørn Wilhelmsen, er relativt optimistisk når det gjelder skipsfarten i tiden som kommer.

Bildet viser m/s «Jarena» under lastning ved bøye på Statfjordfeltet.

Side 14

På hjemmebane

Den tidligere sjefen i Nordenfjeldske, Svein Sørensen (bildet), har flyttet sørover fra Trondheim til Sandefjord hvor han har tiltrådt den nyopprettede stillingen som sjef for reiselivsdivisjonen i Kosmos. Sørensen får et bredt arbeidsfelt

der reisebyråer, hoteller, ferger og fly spiller viktige roller.

Svein Sørensen er født og oppvokst på Husø utenfor Tønsberg. -Det går vel an å si at jeg er på hjemmebane igjen, sier han.

Side 8

Fikk ros

Ansatte på Park Hotel fikk ros for sin innsats under den siste brannøvelsen. Observatører fra brannvesenet roste spesielt stuepike Janet Himberg (bildet) som oppførte seg helt eksemplarisk.

Hotellet har et hypermoderne brannvarslingsanlegg, og satser sterkt på forebyggende arbeide for å hindre brann.

Side 3

En milepæl

NorskAIR er på offensi- fly lettet fra Gardermoen ven. Et nytt hangarbygg med kurs for Stavanger. som også rommer verk- Administrerende direktør steder og kontorer, er tatt Terje Røsjorde (bildet) ibruk på Torp. Passasje- og hans kolleger er fulle rantallet steg i 1987 med av optimisme når det hele 91 prosent sammen- gjelder fremtiden og reg- lignet med året før, og ner med at regnskapstal- nye ruter blir stadig åp- lene skal vise pluss neste net. 18. januar nådde sel- år. skapet litt av en milepæl da det første NorskAIR-

Side 4 og 10

Id

En viktig del av Nordenfjeldskes virksomhet drives i Afrika der selskapet - i samarbeide med NORAD - har den tekniske og administrative drift av statsrederiene i Mosambique og Tanzania. Utviklingen i dette arbeidet er interessant, og Nordenfjeldske vurderer nå å utvide virksomheten utenlands.

- Vi diskuterer nå med Zambia muligheten til å opprette et selskap i shipping sammen med det nasjonale kobberselskapet i landet. Og det vi har i tankene er trafikk mellom Afrika og Europa. Dessuten er vi igang med et samarbeidsprosjekt på Filippinene som på sikt kan gi en forretningsmessig drift innen shipping. Et tilsvarende prosjekt vurderes i Bangladesh.

Interessant utvikling for Nordenfjeldske i utlandet

Grobunn for nye tanker

Det er Rolf Kjær, nyansett direktør i Nordenfjeldske, som sier dette. Han tiltrådte 1. november i stillingen som direktør for management-divisjonen, og har funnet seg godt til rette på sin nye arbeidsplass.

- Som skipsingeniør var det veldig interessant å komme tilbake til skip. Nordenfjeldske har engasjementer i utlandet, og jeg har alltid vært interessert i å reise og treffe nye folk. I Nordenfjeldske har man vært veldig flinke til å komme med nye idéer. Det er et firma med grobunn for nye tanker, og et slikt sted er det artig å jobbe. Etter å ha startet og ledet Keftech i tre år, syntes jeg tiden var inne til å prøve nye utfordringer, sier han.

Nøkkelpersoner

I Mosambique gir Nordenfjeldske teknisk og administrativ assistanse til statsrederiet Navique,

som har 11 skip. Nordenfjeldske-ansatte er nøkkelpersoner i alle toppstillinger, og formålet er å lære opp innbyggerne til å kunne ta hånd om skipsfarten selv. Nordenfjeldske har kaptein og maskinsjef på de fleste av båtene, som enten er norske eller portugisiske. Mosambique, med en kyststripe så lang som Norges, var portugisisk koloni frem til 1974, og språket er portugisisk. Landets sjømannsskole ligger i hovedstaden Maputo, og Nordenfjeldske er medeier i denne skolen.

Går inn på eiersiden?

Havneterminalen i Maputo er iferd med å bli modernisert for å fungere mer rasjonelt, og Nordenfjeldske er aktivt engasjert i denne forbindelse. I Tanzania er det et tilsvarende engasjement. Der driver statsrederiet tre båter, og Nordenfjeldske har seks mann i sving på disse skipene.

Vi har nå holdt så lenge på i Tanzania at vi kan gjøre rederiet til et selvstendig selskap, og vi vurderer å gå inn på eiersiden, opplyser Kjær.

- I Zambia diskuterer vi muligheten til å starte et rederi for oversjøisk virksomhet. Dette vil bli avgjort i løpet av våren. Går man inn i et slikt prosjekt, er man bl.a. avhengig av støtte fra NORAD, sier Rolf Kjær, som tilføyer at han viderefører det arbeide Svein Sørensen, tidligere administrerende direktør i Nordenfjeldske, og nåværende adm. dir. Jan Johansen, satte igang. Foruten å ha ansvaret for utenlandsvirksomheten skal han også ta seg av den tekniske driften av hurtigruteskipene og innkjøpsfunksjonen.

Variert bakgrunn

Rolf Kjær er 49 år og har en variert yrkesbakgrunn. Etter utdannelse som sivilingeniør i Skottland i 1962, og tjeneste-

gjøring i marinen, var han i fire år ansatt på tegnekontoret på Framnæs Mekaniske Værksted i Sandefjord som avdelingsingeniør. Deretter var han i tre år besiktigelsesmann for Veritas i Skottland. Derfra gikk turen til Oslo der han var ansatt i Shipping Research Service - med Svein Sørensen som sjef - og hvor han jobbet med verfts- og shippingprosjekter i utlandet, spesielt Jugoslavia. Så ble han ansatt som tegne- og konstruksjonssjef på Framnæs Mekaniske Værksted hvor han arbeidet i syv år. I fire år var han overingeniør med ansvar for salg og kontrakter innen offshore og nybygg på samme sted, før han i 1984 ble administrerende direktør i Keftech. Til Nordenfjeldske kom han høsten 1987, og 1. januar ble han direktør for management-divisjonen i selskapet.

Den siste brannøvelsen på Park Hotel gikk tålig bra, selv om noe fremdeles kan gjøres bedre. Her diskuteres erfaringene etterpå. Fra venstre teknisk sjef Tor Kristiansen, brannsjef Peter Due, adm. dir. Hans Smedsrud og ass. dir. Harald Løvaasen.

Satser på brannsikkerhet

Park Hotel har satset mye på brannforebyggende arbeide. Sentralt i dette står teknisk sjef Tor Kristiansen som til daglig jobber med sikkerheten på hotellet og som har ansvaret for det branntekniske utstyret. Et hypermoderne brannvarslingsanlegg - det første av sitt slag i Norge - er installert, og det finnes røykdetek-

Brannvarslingsanlegget styres av en datamaskin. 750 meldere er spredt rundt i hotellet. På hvert rom er det en ringeklokke og høyttaler, slik at ingen skal unngå å høre alarmen. Det har vakt stor interesse i bransjen, og representanter både fra hoteller og sykehus har vært på befaring på Park for å se nærmere på det.

- Erfaringene med anlegget hittil er meget gode, sier Kristiansen, som tilføyer at spørsmålet om bedre brannsikring er aktualisert etter Caledonienbrannen. Nye rutiner er lagt opp på Park Hotel. Disse innebærer bl.a. brannkurs for de ansatte tre ganger i året for at kunnskapene kan oppdateres og for å sikre at nyan-satte får opplæring. Det utvikles en øvelse hvert år. Denne øvelsen gir beskjed

om hva som fungerer bra, og hva som bør rettes på. Hver avdelingsleder har ansvaret for at kursene blir fulgt opp, og de ansatte har vist en positiv innstilling.

Brannalarmsystemet er delt i fire seksjoner. Hvis brannalarmen f.eks. utløses i høyblokken, går den kun i høyblokken slik at det øvrige hotellet ikke

skremmes opp unødig. I løpet av første kvartal i år skal hovedtrappen i høyblokken oppjusteres slik at den også skal kunne fungere som hovedrømningsvei. Det skal settes inn ståldører i korridorene, og hver etasje skal seksjoneres med tanke på å begrense en eventuell brann.

At de ansatte er seg sitt ansvar bevisst og vet hva

de skal gjøre i en krisesituasjon er stuepike Janet Himberg et godt bevis på. Under den siste store brannøvelsen på Park fikk hun uforbeholden ros av brannmester Arthur Tollefsen ved Sandefjord Brannvesen. Tollefsen var observatør i 3. etasje i høyblokken der det ble meldt om brann i rom 304. Janet Himberg fulgte instruksjonen til punkt og prikke. øvelsen var lagt opp slik at en person var savnet på dette rommet. Røyken strømmet ut av rom 304 og inn i korridoren der man etterhvert ikke

Fort. neste side

- Fantastisk å se hvordan du oppførte deg under øvelsen, sier brannmester Arthur Tollefsen til stuepike Janet Himberg.

*Den siste brann-
øvelsen på Park
Hote] gikk tålig
bra, selv om noe
fremdeles kan
gjøres bedre.
Her diskuteres
erfaringene et-
terpå. Fra ven-
stre teknisk sjef
Tor Kristiansen,
brannsjef Peter
Due, adm. dir.
Hans Smedsrud
og ass. dir. Ha-
rald Løvaasen.*

Satser på brannsikkerhet

Park Hotel har satset mye på brannforebyg-
gende arbeide. Sentralt i dette står teknisk sjef
Tor Kristiansen som til daglig jobber med sik-
kerheten på hotellet og som har ansvaret for
det branntekniske utstyret. Et hypermoderne
brannvarslingsanlegg - det første av sitt slag
i Norge - er installert, og det finnes røykdetek-

Brannvarslingsanlegget
styres av en datamaskin.
750 meldere er spredt
rundt i hotellet. På hvert
rom er det en ringeklokke
og høyttaler, slik at ingen
skal unngå å høre alarmen.
Det har vakt stor interesse
i bransjen, og representan-
ter både fra hoteller og
sykehus har vært på befari-
ng på Park for å se nær-
mere på det.

- Erfaringene med an-
legget hittil er meget gode,
sier Kristiansen, som til-
føyer at spørsmålet om
bedre brannsikring er ak-
tualisert etter Caledonien-
brannen. Nye rutiner er
lagt opp på Park Hotel.
Disse innebærer bl.a.
brannkurs for de ansatte
tre ganger i året for at
kunnskapene kan oppdate-
res og for å sikre at nyan-
satte får opplæring. Det
avvikles en øvelse hvert år.
Denne øvelsen gir beskjed

om hva som fungerer bra,
og hva som bør rettes på.
Hver avdelingsleder har
ansvaret for at kursene
blir fulgt opp, og de ansatte
har vist en positiv innstil-
ling.

Brannalarmsystemet er
delt i fire seksjoner. Hvis
brannalarmen f.eks. utlø-
ses i høyblokken, går den
kun i høyblokken slik at
det øvrige hotellet ikke

skremmes opp unødig.
I løpet av første kvartal
i år skal hovedtrappen i
høyblokken oppjusteres
slik at den også skal kunne
fungere som hovedrøm-
ningsvei. Det skal settes
inn ståldører i korridorene,
og hver etasje skal seksjo-
neres med tanke på å be-
grense en eventuell brann.

At de ansatte er seg sitt

ansvar bevisst og vet hva

de skal gjøre i en krise-
situasjon er stuepike Janet
Himberg et godt bevis på.
Under den siste store bran-
nøvelsen på Park fikk hun
uforbeholden ros av brann-
mester Arthur Tollefsen
ved Sandefjord Brannves-
sen. Tollefsen var observa-
tør i 3. etasje i høyblokken
der det ble meldt om brann
i rom 304. Janet Himberg
fulgte instruksjonen til punkt
og prikke. øvelsen var lagt
opp slik at en person var
savnet på dette rommet.
Røyken strømmet ut av
rom 304 og inn i korridoren
der man etterhvert ikke

de skal gjøre i en krise-
situasjon er stuepike Janet
Himberg et godt bevis på.
Under den siste store bran-
nøvelsen på Park fikk hun
uforbeholden ros av brann-
mester Arthur Tollefsen
ved Sandefjord Brannves-
sen. Tollefsen var observa-
tør i 3. etasje i høyblokken
der det ble meldt om brann
i rom 304. Janet Himberg
fulgte instruksjonen til punkt
og prikke. øvelsen var lagt
opp slik at en person var
savnet på dette rommet.
Røyken strømmet ut av
rom 304 og inn i korridoren
der man etterhvert ikke

Forts. neste side

*- Fantastisk å se hvor-
dan du oppførte deg un-
der øvelsen, sier brann-
mester Arthur Tollefsen
til stuepike Janet Him-
berg.*

KOSMOSYL

Redaktør:
Jan Eric Møller

Ansvarlig:
Bjørn Svensen

Trykt i Vestfold Grafiske A.s Ettertrykk tillatt med kildeangivelse.

- Må på pluss-siden i 1989

- Vi har ennå et tungt lass å dra. Vendepunktet må komme i slutten av dette året. Da må vi være på pluss-siden. Og 1989 må bli det første året vi går med overskudd, sier Terje Røsjorde, administrerende direktør i NorskAIR, som er i rivende utvikling. Passasjertallet økte i løpet av fjoråret med hele 91 prosent i forhold til året før. Selskapet økte i løpet av 1987 sin flykapasitet, og den nye hangaren med verksteder og administrasjonskontorer sto da ferdig. Det er optimisme i NorskAIR når det gjelder tiden som kommer.

Det skjer stadig noe rundt NorskAIR, dette flyselskapet som ifølge Røsjorde ennå ikke er godt nok kjent blant folk flest, men som ønsker å markere seg sterkere for å få folk til å benytte seg av dets tjenester. Markedsføring er et stikkord i denne sammenheng. Og som et ledd i dette er Inger Stensønes og Heidi Evensen stadig på farten rundt om hos landets reisemyndigheter for til enhver tid å holde dem orientert om NorskAIRs produkt.

- Markedsføring er enormt viktig for å oppnå

Forts. fra foreg. side

kunne se en hånd foran seg. Janet Himberg visste hva hun skulle gjøre ved å gjennomse alle rommene for å se om alle hadde kommet seg ut og oppførte seg så effektivt man skal

- Vi har produktet og må gjøre publikum oppmerksom på hva vi kan tilby, sier Terje Røsjorde.

vårt mål som er å holde hvert fly i luften 2 500 timer i året med et passasjerbellegg på 60 prosent. Da vil vi tjene penger. Økt omsetning er et nøkkelord. Kan vi få én passasjer mer pr. avgang, betyr dette seks-syv millioner kroner mer i årsinntekt for selskapet. Det er bonitet i alle rutene. Vi må så og odle. Selv om det er et innlysende marked, så må vi gjøre folk oppmerksomme på at vi

for brannvesenet innfinner seg.

Hvorvidt det er tidligere erfaringer som har gjort henne så effektiv, skal være uvisst. Til Kosmos Nytt forteller hun at hun som kassadame i 1972 opplevde en brann på et crui-

er her og kan gi dem et godt produkt. Vi har ikke småfly, men 30-setere og er et regionalt ruteselskap med et høyverdig materiell, sier Røsjorde.

Ifjor fikk NorskAIR, som det første regionale flyselskap her i landet, konsesjon på å fly fra Gardermoen. Det var en milepæl som ble nådd i selskapets historie da det første flyet tok av fra Gardermoen 18. januar i år med kurs for Stav-

se-skip med 700 passasjerer i Miami med tragisk utfall idet brannen krevde menneskeliv. Passasjerene klarte seg, men en av mannskapet omkom etter at det var meldt om brann i en generator i maskinen.

Under øvelsen deltok

anger og Bergen. Det knytter seg store forhåpninger til denne ruten som betjenes av et Brasília-fly. En 18-seter er leid inn og er satt inn på de andre rutene.

- Gardermoen er en fantastisk byggekloss for oss. Her ligger det store utfordringer, og jeg er meget glad for at myndighetene ga oss denne konsesjonen, sier Røsjorde.

samtliges gjester på hotellet samt ansatte i Kosmos og Anders Jahre. Observatører fra brannvesenet fulgte øvelsen på nært hold for å se om rutene ble fulgt. Og de var stort sett fornøyd med det de fikk se.

Kosmos «eier» Nordkapp

Gjennom Nordkapp Vel A/S, hvor Kosmos-gruppen tilsammen eier mer enn halvparten av aksjene, deltar vi i utbyggingen av Nordkapp som et mer velegnet turistml. Det nye anlegget tas i bruk i sommer. (Foto: Husmo Foto.)

Utvikles som turistattraksjon

Gjennom Nordkaps Vel A/S, hvor forskjellige Kosmos-selskaper tilsammen eier vel halvparten av aksjene, er Kosmos-gruppen betydelig engasjert på Nordkapp-plataet og turistanleggene på plataet. Nå foreligger det store planer for utvikling av Nordkapp. Opplevelsen som blir de vel 100.000 turistene som besøker Nordkapp hvert år tilgode, skal bli betydelig utvidet. Og planen er at Nordkapp skal kunne trekke langt flere turister i fremtiden.

Til sommeren vil nye Nordkapp fremstå med et 80 kvadratmeter panoramavindu i fjellveggen i front mot de endeløse blå bølger. Innenfor, i en grotte nedsprenget i fjellet på selve Nordkapp-plataet, vil verdens nordligste bar ligge,

samt «champagnerom» og diverse severdigheter.

Lenger inne på plataet, forbundet med grotten via en underjordisk tunnel, vil vi finne en «supervideograf», hvor spesielle filmer om Nordkapp og Finnmark skal vises på et 240 graders lerret. Ivo Caprino gjør ferdig de siste opptakene nå i polarmørket. Høyere opp ligger Café Kompasset, og over denne igjen en gedigen kuppel som blir Nordkapps nye profil.

Nordkapp ligger ofte innhyllet i tåkegrøt når turister som har tatt seg frem fra steder langt unna kommer dit for å se midnattssolen. Det nye turistanlegget vil kunne gi turistene en god oppfatning av hvordan det ser ut på Nordkapp også når godværet virkelig slår til.

Kosmos-gruppens engasjement i dette prosjektet er begrenset. Vi er majoritetseiere i selskapet som disponerer landarealene. I dette selskapet, Nordkaps Vel A/S, er adm. direktør Svein Sørensen, leder for vår reiselivsdivisjon, styreformann. Selve det bygningsmessige anlegget eies imidlertid av et eget selskap - ANS Nordkapp 1990 - som står bak hoveddelen av investeringen, nemlig 55 millioner kroner. Nordkaps Vel vil eie inventar og utstyr. Totalkostnad blir i størrelsesorden 80 millioner kroner. Anlegget blir leiet ut til SAS International Hotels ved Nord-norsk Hoteldrift A/S på en 15 års leieavtale. SIH skal markedsføre og drive stedet.

Åpningen av anlegget er planlagt til 15. juni i år.

Gull til «stjernekapteiner»

To trofaste kapteiner hos Anders Jahre er hedret med Norges Rederiforbunds gullmedalje, nemlig Reidar Dreyer Paulsen på «Jarena» og Jostein Hovland på «Jacinth». Utdeelingen ble foretatt på Park Hotel av administrerende direktør Bjørn Wilhelmsen i Anders Jahre A.S. som gratulerte de to skipssjefene som han betegnet som «stjernekapteiner» og takket dem for innsatsen.

Reidar Dreyer Paulsen begynte i Jahres rederi i august 1958 som 3.styrmann på «Jalaga». Året etter avanserte han til 2.styrmann, før han i 1960 ble overstyrmann på «Jaricha». I 1967 ble han kaptein på «Jabetta», og har siden dengang ført «Jagonda», «Javara», «Jagarda», «Jarmona», «Jarelsa», «Jamunda», «Jalinga», «Jasankoa», «Jas-

Gullmedaljene ble delt ut under en høytidelighet på Park Hotel. Fra venstre Wenche Marie Dreyer Paulsen, kaptein Reidar Dreyer Paulsen, mannskapssjef Grete Stabæk Andersen, adm. dir. Bjørn Wilhelmsen, kaptein Jostein Hovland og Elin Hovland.

tella», «Prinsesse Ragnhild» og «Jarena».

Jostein Hovland begynte hos Jahre i 1956 som lettmatros på «Jarilla». Han ble matros på samme båt et år senere, og

3.styrmann på «Kosmos V» i 1960. Året deretter ble han 2.styrmann på «Jawesta» før han i 1962 ble 1.styrmann på «Jalna». I 1965 ble han overstyrmann på «Jarmona». Hans første båt som kap-

tein var «Jasankoa» i 1970, og han har senere ført følgende båter: «Jarmina», «Jalinga», «Jabetta», «Jagrande», «Jarebella», «Jalna», «Jarmada» og «Jacinth».

Pensjonistklubb i Jahre Line

Jahre Line har fått sin pensjonistforening. Det offisielle navnet på foreningen, som ble stiftet 30. oktober, er Jahre Lines Senior Klubb. Det første møtet samlet 18 personer fra sjø og land, og etter hvert har foreningen vokst i størrelse.

Formålet med pensjonistklubben er å utbygge kontakten og de sosiale forbindelse mellom pensjonistene og rederiet. Man håper også at klubben ved informasjon og opplysning skal kunne bidra til å lette overgangen for de senior-ansatte fra et yrkesaktivt liv til pensjonisttilværelsen.

I statuttene heter det bl.a. at seniorklubben er en kontaktskapende sam-

menlutning av pensjonister fra sjø og land. Minimum tjenestetid i rederiet for å kunne bli medlem er fem år.

Seniorklubben har fast møtested i kantinen i Jahre Lines terminal på Hjortneskaia en gang i måneden.

Til å lede klubben i de første måneder frem til ordinær generalforsamling valgte man Peder Hansen, «Pete» som han kalles blant kolleger og venner, som har seilt som servitør siden 1966. Viseformann ble Gerd Jørgensen, også hun med en anseelig «fartstid», nemlig 25 år i bokholderiet. Sekretær og kasserer Randi Foss har også tjent Jahre Line trofast i alle år. Hun

Det første styret i seniorklubben. Fra venstre Else Sten bæk, Roald Throye, Randi Foss, Peder Hansen og Gerd Jørgensen.

har vært hovedkasserer Roald Throye har seilt siden 1961. Styremedlem som kjøkkensjef i 13 år.

Et år preget av de store investeringer i Jahre Line

1987 var et år preget av de store investeringer i Jahre Line. I mars ble nye «Kronprins Harald» overlevert etter bygging i Finland, og i juni ble Jahre Line terminalen i Oslo innviet. Og rett etter årsskiftet 87/88 ble nok en begi-

venhet i selskapets historie bokført. Da ble den nye terminalen i Kiel offisielt innviet etter et års ombygging. Høytideligheten ble markert med en mottagelse på terminalen og lunsj på «Kronprins Harald».

- Vi er rimelig godt fornøyd med trafikken i 1987, uttaler administrerende direktør Tore Andresen i Jahre Line, og viser til at m/s «Prinsesse Ragnhild» og m/s «Kronprins Harald» i løpet av fjoråret befordret 320 000 passasjerer mellom Oslo og Kiel. - Dette er en økning på fem prosent sammenlignet med 1986 og et tilfredsstillende resultat i betraktning av den beskjedne utvikling på alle områder vi har sett både nasjonalt og internasjonalt det siste året, sier han.

Status quo

Når det gjelder utnyttelsen av fraktkapasiteten på skipenes bildekk, har 1987 vært tilfredsstillende. Tilsammen ble 22 500 vogntog-enheter befordret på ruten Oslo-Kiel. Dette er litt i underkant av tallet for 1986, men i realiteten status quo i utviklingen av fraktgodssiden idet gamle «Kronprins Harald» gikk ut av ruten 1. mars mens nye «Kronprins Harald» først ble satt inn i ruten 25. mars. Dessuten var fraktkapasiteten større i 1986 idet m/s «Jalina» da var innchartret på ruten.

Nedgang

Når det gjelder frakt av nye importbiler med Jahre Line, bød fjoråret på en dramatisk endring. 34 500 nye biler ble fraktet fra Kiel til Oslo. Dette er en nedgang på 41 prosent og har sammenheng med nedgangen i bilsalget her i landet siste år. I januar

En smilende Tore Andresen foran den nye terminalen i Kiel som ble offisielt innviet i januar.

mistet Jahre Line en Ford-kontrakt rederiet har hatt i 26 år til tross for at raten ble frosset fra 1987 til 1988. Kontrakten er ett-årig, og Jahre Line vil kjempe for å få den tilbake neste år.

Positivt resultat

- Jahre Line vil likevel totalt sett kunne vise til et rimelig positivt økonomisk resultat for 1987. Men det er virkelig skremmende i dagens situasjon å se den gallopp-

erende økningen i utgifterne, og da spesielt lønnskostnadene vi har hatt den senere tid. Jeg ser med bekymring på utviklingen i 1988, sier adm. dir. Tore Andresen, og tilføyer at med den inntjening rederiet har idag vil det ikke være mulig å investere i en ny ferge om noen år. Mens de totale lønnskostnader for 20 år siden var seks millioner kroner, var lønnskostnadene i 1987 steget til 113 millioner. Inntjeningen må således økes betraktelig, mener han.

Informasjonssjef Le var Sand og oldfrue Ruth van Dom burg hygget seg under mottagelsen på Oslo-kai i Kiel.

Kosmos vil satse stort på kommunikasjon og reiseliv

Et minne fra mine år i Nordland:

En kald, blåsende høstdag befant jeg meg på ørnes dampskipsbrygge, et beskjedent lite sted ute ved skipsleia på Nordlands-kysten. Sammen med to andre tilfeldige reisende ventet jeg på hurtigruta for å ta en nødvendig tur til Bodø. Da lød dampskipsekspeditorens stemme: Nordgående hurtigrute

fire timer forsinket!

Vel, jeg ventet en time på det spartanske venterommet, gikk en times hurtig marsj innover landeveien, en time tilbake, en ny times venting på venterommet. Det ble i alt fire timer. Ny beskjed fra eks-peditøren: nordgående rute ytterligere to timer forsinket!

Av **Vilhelm Møller**

Da kom jeg til å tenke på min norske venn borte i Japan, som hadde fortalt meg om det han så fra sitt kontorvindu hver dag: hvert 6. minutt et eks-presstog i rasende fart mot Tokio. Hvert 6. minutt, dvs. 10 tog pr. time.

Ørnes og Tokio, tenkte jeg. To ytterpunkter i kommunikasjonens verden. Men kanskje like livsviktige for dem som reiser. Tusen travle japanske forretningsfolk på eks-presstoget, tre forblåste reisende på en nordlandsk dampskiskai. Kommunikasjon er tidens stikkord, kommunikasjonslinjene er den moderne verdens pulsårer. Og derfor har Kosmos funnet det nødvendig å kaste seg inn i denne næring med full tyngde.

Som amatører?

Nei, Kosmos kan vise til solide tradisjoner, om enn ikke av så svært gammel dato. Selskapet Kosmos' grunnlegger, Anders Jahre, var primus motor i byggingen av Park Hotel i Sandefjord i slutten av 1950-årene. Og omtrent samtidig realiserte han sin tanke om en sjøverts forbindelse mellom Oslo og Kiel - og dermed det nord-europeiske kontinent. Park Hotel og Jahre Line viste seg å ha livets rett, og fikk jevn fremgang.

1970-årenes skipsfarts-krise og de etterfølgende mørke år for de maritime næringer skapte Kosmos-

Adm. dir. Svein Sørensen.

ledelsens ønske om å få flere ben å stå på: utvidet engasjement i industri, offshore, reiseliv. Utviklingen fra 1984 inntil i dag har vært preget av en stadig sterkere fokusering på kommunikasjon og reiseliv, og virksomheten pr. i dag er betydelig: Kosmos Hotels med sine meget vel-etablerte seks enheter, samt Jahre Line, Bastøfergen, Norsk Air, Bennett, Norway Line. Alle er frittstående, selvstendige virksomheter i hvert sitt selskap, men likevel samordnet under felles styring og felles strategi, og med mer enn 2500 ansatte. JO, det gror.

Så sitter vi da en sen ettermiddag i Park Hotels hyggelige «Bibliotek» og samtaler med nyutnevnt

sjef for selskapets Divisjon Reiseliv, adm. direktør Svein Sørensen.

- Det går vel an å si at jeg er på hjemmebane igjen, sier han, - født og oppvokst på Husø utenfor Tønsberg, men borte i mange år, og nå på ivrig jakt etter et hus i Sandefjord. jeg er av tykk vestfoldsk sjømannsætt, har spilt fotball på de fleste fotballbaner i distriktet her, lærte å kjenne min kone Grete under studie-årene ved NTH i Trondheim, har tre voksne barn.

Etter eksamen som sivilingeniør er det blitt mange forskjellige arbeidsplasser: Trondheims mek. verksted, Horten Verft, Fred Olsen Lines, Akers mek. verksted, Fred Olsen Engineering i Houston. Fra 1981 i Nordenfjeldske, de siste årene som adm. direktør.

Det var for øvrig i min tid at Nordenfjeldske tok initiativ til og planla Royal Garden i Trondheim, det som nå er gått inn i Kosmos Hotels. Like-så det tradisjonsrike Britannia Hotel med sin meget omtalte «Palmehave». Disse to hotellene må sies å være Trondheims beste.

Britannia har nylig gjennomgått en omfattende ombygging. Også for Park i Sandefjord, Caledonien i Kristiansand og Klubben i Tønsberg vurderer vi utbygging. Det er forøvrig vårt siktemål å bygge opp en sterk og høy-kvalitets hotellikjede i Norge. Vi bør derfor etterhvert bli representert i de øvrige sentrale byer i Norge, som Oslo, Bergen og Stavanger. Vi ønsker i det hele tatt å satse betydelig. Forøvrig er driften av Hotel Conti Hansa i Kiel også lagt til Kosmos Hotels.

I samme forbindelse kan det være verdt å nevne Bennett Reisebureau, der Kosmos for et års tid siden overtok aksjemajoriteten med ca. to tredjedeler av aksjene, mens SAS sitter med noe mindre enn en tredjedel. Bennett kan vise til en jevn og solid fortjeneste, med en årlig omsetning på ca. 1,4 milliarder kroner. Byrået har 47 (pluss 20 «in plant»-kontorer) i Norge og endel i utlandet, og har senest etablert seg i Japan. Bennett er i ferd med å innarbeide et «Total Travel Cost Control» system, et helprofesjonelt system for forret-

Med Nordenfjeldskes «Ragnvald Jan» i nordlige farvann.

nings- og bedriftsreiser, og sørge for optimale reiseopplegg, inkludert alle de former for service som bedriftene kan ønske. Dette er i starten blitt mottatt med stor tilfredshet.

*

- Hva med NorskAIR?

- Vi ser på flyvirksomhet som et viktig aktivitetsområde, sier direktør Sørensen, - og vi har satset stort og dristig på å dra dette i gang. Etablingsfasen er blitt økonomisk trang, men dette var noe vi måtte regne med på forhånd. Våre 30-seters Embraer Brasilia-fly har en meget høy teknisk standard, vi har dyktige folk, vi har et begrunnet håp om å komme i balanse om et eller to år - deretter gevinst. Men dette avhenger av at vi får de konsesjoner på flyruter som vi ønsker. Vi har behov for en utvidelse av rutenettet. Og vi

er av den oppfatning at Sør-Norge trenger et sterkt, veletablert «com-muter» flyselskap.

*

Så må jeg igjen minnes en stormfull høstdag på Ørnes dampskipsbrygge, da tre forblåste passasjerer måtte vente på nordgående hurtigrute i seks timer. Men det er lenge siden, i virkeligheten nesten et halvt hundre år. Og mye har forandret seg siden dengang. Min siste tur langs den nordnorske kyst med Nordenfjeldskes «Ragnvald Jarl» - nokså nylig - fortonet seg faktisk som en luksusreise - med all mulig komfort, hyggelig besetning og punktlig ankomst- og avreisetider. For det gjelder å satse og følge med - i en tid da kommunikasjon og reiseliv tenderer mot å bli en av våre dominerende næringer.

Kokkene i) Royal Garden kain sitt fag

Kom ikke og si at det ikke lages god mat på Royal Garden Hotel. Hør bare: Kjersti Monsund og Anne Helene Winther med lagleder Stefan Funke er blitt norgesmestere for kokkelærlinger i konkurranse med 15 andre lag i Stavanger. Og på grytelaget som skal vise for-

svare Norges ære på den internasjonale kokkeutstilling i Frankfurt senere i år skal Choudry Abdul Basit være med.

På dette laget skal også Manfred Kurtseier fra Britannia og Gorm Torsten Gosebøl, fra Hotel Caledonien delta.

Vinn en tur til orida

Aksjonærer i Norshow - og blant dem er Kosmos - har fått tilbud om å være med på en reise til Florida i juni i forbindelse med åpningen av Norges paviljong i Epcot-senteret i Disney World. Norges paviljong blir ansett for å være det beste og mest fremtidsrettede tiltak som noengang er gjort for å markedsføre Norge som turistland.

Norshow og A/S Nordmanns-Reiser har inngått en avtale som går ut på at sistnevnte stiller ti plasser til disposisjon på en tur til Orlando, som inkluderer tur-retur med fly, syv overnattinger på hotell og tre dagers pass til Epcot-senteret/Disney World.

Ansatte i Kosmos-selskapene innbys herved til å være med i en trekning om den ene av plassene, som er forbe-

holdt vårt selskap. Er du interessert, er det bare å fylle ut kupongen nedenfor og sende den til Nordmanns-Reiser. Frist for innlevering er 1. mars, og trekningen vil bli foretatt 30. mars. Vinneren må være ansatt ved trekningens dato.

Dersom vinneren ønsker å ta med seg en ledsager, vil dette kunne la seg ordne mot å betale kun flybillett (kr. 4 450) for ledsager.

Til A/S Nordmanns-Reiser
Rådhusgaten 23 B
0158 Oslo i

Jeg ønsker å være med i loddtrekningen om en fri reise til Orlando, Epcot, i forbindelse med åpningen av den norske paviljongen 3. juni 1988.

Navn

Privatadresse.....

Poststed'

Jeg arbeider hos (firma)'

Hangarsjef Vidar Ormestad er fornøyd med NorskAIRs nye hangar på Torp.

- Dette er en kjempestor forbedring sammenlignet med de forhold vi hadde før. Det er som natt og dag, sier han, og peker på at det aller meste er blitt mye bedre.

- Har vi problemer med et fly, er det bare å svinge det inn i hangaren. Vi kan stå inne og jobbe. En stor fordel er det også at vi har fått eget verksted, slik at vi kan ta komponenter bort fra hangaren og inn i mindre verksteder. Tidligere ble arbeidet utført på hangar-gulvet.

Ormestad er også full av lovord om lageret, som etter hans mening er forut for sin tid. Et dataanlegg spiller en sentral rolle i denne forbindelse. Hvis en fagsjef ønsker opplysninger om en spesiell del, kan han selv hente ut de opplysninger han trenger.

- Vi kan holde oss godt ajour og jobbe mer selvstendig. Lageret er etablert med tanke på fremtiden. Bare en brøkdel av hyllekapasiteten er i bruk, og utvidelsesmulighetene er derfor gode. Lager-

plass kan ofte være et problem, men altså ikke i NorskAIR.

Hangarbygningen rommer også - foruten motorverkstedet - eget bakkeutstyrverksted og eget hjulverksted. Det siste er noe nytt i selskapet og en stor forbedring. Hver felg har sitt serienummer, og man vet alltid hvor hvert enkelt hjul befinner seg, både når det gjelder fly, hvilken side av flyet hjulet er på og om det står innerst eller ytterst. Dekkenes tilstand kontrolleres daglig.

Som natt

15 teknikere/mekanikere jobber til daglig i hangaren under Vidar Ormestads ledelse. Ormestad kjenner Torp-området meget godt idet han tjenestegjorde i flyvåpenet i perioden 1955-1967 hvorav ni år på Torp. Etter den tid jobbet han i tre år i Canada som aircraft ingeniør. Fra 1972 til 1986 var han hos Anders Jahre som service-ingeniør, og han begynte i NorskAIR i 1986.

Knut Hauge har spilt en sentral rolle i datastyringen av lageret. Dataanlegget brukes i hele vedlikeholdsstyringen når det gjelder tre av selskapets Brasilia-maskiner, og skal senere utvides til å omfatte hele flymaskinparken. Data-

legget benyttes også til innkjøp, kostnadsoppfølging og pålitelighetsstatistikk. I 1986 anskaffet NorskAIR en data-terminal som ble kjørt på leiebasis mot en maskin i Finland. Da den nye hangaren sto ferdig, kjøpte selskapet sin egen maskin. Igangkjøringen gikk ganske smertefritt, kan Hauge fortelle.

- Vi er veldig godt fornøyd med hele systemet. Det er en stor fordel med dette systemet, som Kimber Air i Danmark har utviklet. Kimber Air har solgt systemet til flere brukere i Norden og i England, så «brukerklubben» er aktiv.

Idag har vi tre skrivere og åtte terminaler og har alt av tekniske data på

Til venstre:

Hangarsjef Vidar Ormestad uttrykker sin fulle tilfredshet over den nye hangaren.

Til høyre:

Knut Hauge spiller en sentral rolle i oppbyggingen av data-styringen i NorskAIR.

Under:

Flymekaniker Terje Kaltvedt utfører vedlikeholdsarbeide på en av selskapets «arbeidshester» - —en Beech-maskin.

og dag

flyene liggende i systemet: f. eks. flyenes historikk, alle delebytter og alt som er gjort. Man får en god dokumentasjon på denne måten, sier Hauge, som tilføyer at datasystemet også forteller når forskjellige vedlikeholdsarbeider skal utføres og når komponenter skal byttes ut. Dette kalles gangtidsovervåkning og

gir en meget effektiv styring.

Knut Hauge har tidligere vært ansatt på Jahres Fabrikker. Han har også

en solid bakgrunn i lufttrafikk idet han har 15 år bak seg i luftforsvaret og er flyingeniør av yrke. Til NorskAIR kom han i 1985 og trives utmerket. Hans hovedoppgave er å utvikle og overvåke kvaliteten i hele selskapet.

- En fin tone og en fighting spirit hersker hos alle ansatte i selskapet, sier han.

Trafikksjef Svein Erik Karlsen kan opplyse at det er optimisme i selskapet. Kurvene går oppover, og i tillegg til øket passasjerbellegg på rutene, er charterinntektene stigende. Selskapet flyer ukentlig borerigg-mannskaper fra Sandefjord til Alta, en kontrakt som ble inngått i juni ifjor og som skal vare til mai.

Deler til fly er kostbare. Hvert av NorskAIRs tre Brasilia-fly krever et delelager til 11 millioner kroner. Teknisk sjef Ragnar Hansen, til venstre, viser her frem en del som koster 80 000 dollar, mens forgasseren som innkjøpsleder Magne Kronstad viser frem koster den nette sum av 102 000 dollar.

BUSINESS TO BUSINESS

Tid har etterhvert blitt en flaskehals for mange næringslivsfolk. Vil du spare tid neste gang du skal ut og reise, bør du se nærmere på NorskAIR's rutetilbud.

NorskAIR har daglig flyvninger på:

Sandefjord – København *

Sandefjord – Gøteborg

Sandefjord – Bergen

Sandefjord – Stavanger

Oslo – Fagernes – Bergen

Gardermoen – Bergen

Gardermoen – Stavanger

* Gjennomgangsrabatt ved reise videre ut i Europa.

NorskAIR

Sandefjord Lufthavn, Telefon: (034) 70 230.

Lanserer nytt hotefisystem

Fra og med januar 1988 kan Bennett Reisebureau, som det første og eneste byrået i Norge, tilby sine kunder et landsdekkende hotellsystem, hvor alle bestillinger fra byråets 67 kontorer registreres online på en felles database i Oslo. Via dette systemet kan firmakunder få ut oversikter over antall romdøgn, oppnådde rabatter osv, ned til den minste detalj.

- Norske bedrifter kan tilsammen spare flere millioner kroner bare ved å systematisere sine bestillinger av hotellrom. Bare i løpet av 1987 spart våre kunder ca. 5,3 millioner kroner på å benytte våre norske og internasjonale hotellavtaler, sier direktør Kjell-Erik Berntzen i Bennett Reisebureau A/S. Kosmos eier som kjent vel 60 prosent av aksjene i Bennett, som inngår i vår reiselivsdivisjon.

Bennett har, gjennom sine avtaler i Norge, Skandinavia og med den internasjonale innkjøpsorganisasjonen Woodside, avtale med over 12.000 hoteller om rabatter som gir en minimumsinnsparing på 10 prosent i gjennomsnitt. I tillegg er det etablert spesialavtaler om romkvoter med 400 av de mest brukte hotellene i de største byene i Norge og utlandet. Denne avtalen sikrer kundene plass selv om hotellet egentlig er fullt.

Unikt budsjetteringsverktøy

- Med det nye hotellsystemet har våre kunder også fått et meget godt budsjetteringsverktøy. I de fleste bedrifter hvor de ansatte reiser mye er det vanskelig å få full over-

- Norske bedrifter kan tilsammen spare flere millioner kroner gjennom vårt nye hotellsystem, sier Kjell-Erik Berntzen, direktør i Bennett Avdeling Reisebyråer Norge (t.h.), her sammen med markedssjef Eivind Klemp og seksjonssjef Nan Moe.

sikt over utgiftene til hotell. Særlig vanskelig er det å kontrollere om man til enhver tid benytter seg av de rabatter man har tilgang til. Ved det nye systemet vil bedriftene i større grad kunne styre reisevirksomheten mot de hoteller hvor de kan oppnå de største rabatter. Kunden kan også få ut samlerapporter med totaloversikt over hotellforbruket. Disse rapportene kan igjen brytes ned på avdeling eller kontorer.

Stort sparepotensiale

Tradisjonelt har kostnadene til hotell og flytransport utgjort omtrent 35 prosent av norske bedrifters totale reisekostnader. I den siste tiden har imidlertid hotellutgiftenes andel økt, i motsetning til utgiftene til flytransport som er synkende. Denne utviklingen har gjort det enda viktigere for bedriftene å holde

oversikt over hotellkostnadene. - Vi vet om flere tilfeller hvor ansatte i bedrifter som har egne rabattavtaler med hoteller har betalt full pris ved overnattinger. Årsaken til dette er at bestillingene skjer gjennom forskjellige kanaler og personer. I gjennomsnitt foretas bare 15 prosent av alle rombestillinger ved norske hoteller via reisebyråene. Hvis kundene lar alle hotellreservasjoner gå gjennom en kanal vil de kunne oppnå større besparelser enn hva tilfellet er i dag.

I Bennett kan man nå, uansett hvor i landet bestillingen opptas, kunne sjekke om det eksisterer avtaler mellom de enkelte bedrifter og hoteller. - Vi vil også kunne sjekke om eventuelle direkteavtaler er bedre eller dårligere enn våre egne avtaler. Kunden vil uansett få

den pris som faller gunstigst ut, sier Berntzen.

Underlag for forhandlinger

I tillegg til å gi oversikt over hva hver avdeling benytter til overnattinger, kan det nye systemet gi rapporter over hvor mange romdøgn den enkelte bedrift har på hvert enkelt hotell. - Tidligere måtte det et manuelt og tidkrevende arbeid til for å få oversikt over hvor stor kunde den enkelte bedrift var på hvert hotell. Nå blir dette automatisk registrert i systemet. Bedriftene vil da kunne hen vise til hvor mye de bruker hotellet ved eventuelle forhandlinger om rabatter, sier direktør Kjell-Erik Berntzen i Bennett, som legger til at kundene selv kan avgjøre hvor ofte de ønsker å få statusrapportene tilsendt.

Positiv

- Hva vil det stå i historiebøkene om Bjørn Wilhelmsen som har sittet ved roret i Anders Jahre A/S i to år, og som skal lede rederiet enda et års tid før han trekker seg tilbake som administrerende direktør?

Bjørn Wilhelmsen smiler og sier litt humoristisk: - Jeg håper at det vil stå at han snudde underskudd til overskudd.

To skip innkjøpt

Rederiet Anders Jahre A/S eier ti skip. I løpet av fjoråret ble to skip innkjøpt. Det var m/t «Jamunda» på 310.000 tonn dødvekt, bygget i 1977, kjøpt til en pris av 15,3 millioner dollar. «Jamunda» er en av de nyere skipene i VLCC-klassen og i glimrende teknisk stand. Skipet er sluttet til tilfredsstillende certeparti som løper frem til juni.

Det andre skipet som ble kjøpt i fjor var m/t «Jalinga» på 83.000 tonn dw. Det er bygget i 1983, går i løsmarkedet og kostet 13,6 millioner dollar da det ble kjøpt.

M/t «Jarena» er beskjeftiget som bøyelasteskip i Nordsjøen frem til 1992, med befrakternes opsjon på ytterligere beskjeftigelse. «Jarena» re-

presenterer en god overskuddsforretning og yder et betydelig bidrag til selskapet i øyeblikket.

God lektringsvirksomhet

De tre motortankerne «Jacinth», «Jaguar» og «Janus» er delvis beskjeftiget med lektring i den mexikanske gulf og delvis i løsmarkedet. Dette er relativt dyre skip med stor gjeld, men som gjør det brukbart. Skipene har både verdi og inntjeningspotensiale. Lektringsvirksomheten var meget bra i 1986. I 1987 var den ikke fullt så bra, delvis på grunn av vanskeligere markedsforhold i gulfen. Dessuten er konkurransen blitt enda hardere. Men virksomheten er meget interessant, mener Wilhelmsen, som tilføyer at

Og så viser han oss tallene som bekrefter denne positive utvikling, og tilføyer at resultatet i 1986 tippet over på pluss-siden, og at det for 1987 var noe bedre.

- Det er hele vår organisasjon som har bidratt til dette. Et viktig poeng er også at markedet har bedret seg. Men jeg håper at vi har gjort endel riktige ting, sier han.

lektringen styres fra Houston-kontoret, som ledes av Jean Sissener. 13 ansatte er det ved kontoret.

På tørrlastsiden eier Kosmos fire skip. OBO-carrier «Jarama», bygget i 1981, på 76.000 tonn, seiler i Jahre/Skaugen-gruppen og frakter olje og malm.

«Pollux», en product-carrier på 32.000 tonn, bygget i 1973, er solgt. Dette er et skip Kosmos «arvet» fra Bergenske.

«Chemical Ruby» ble «arvet» fra Nordenfjeldske. Dette er et mindre kjemikalieskip som er beskjeftiget i den mexikanske gulf og drives av Jahres Houston-kontor. «Chemical Ruby» er bygget i 1971 og er solgt til italienske kjøpere med forbehold om valutalisens.

Jahre-flåtens siste til-

vekst er «Jasaka», en bulkcarrier på 38.000 tonn.

Bedre balanse

- Vi ser relativt optimistisk på utviklingen. Tørlastmarkedet er godt. Tankmarkedet er avhengig av oljeprisen. Vi har etterhvert fått en bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel, slik at vi kan si at 1987 ble et brukbart år. Resultatet av den ordinære skipsfarten i 1987 ble noe bedre enn i 1986, sier Wilhelmsen.

- Det er bare ett av skipene som seiler under norsk flagg, nemlig bøyelasteskipet «Jarena». De øvrige er utflagget. I løpet av de to siste årene har du medvirket til utflaggingen slik at mange norske sjøfolk har mistet sin jobb. Har du hatt betenkeligheter med dette?

utvikling i shipping

Til venstre: Bjørn Wilhelmsen har tro på fremtiden for norsk skipsfart. Her ved siden av en monter med m/t «Jarena» som går i trafikk mellom Statfjordfeltet og europeiske havner.

Til høyre: Kosmos-flåtens siste tilvekst «Jasaka».

- Ja, selvfølgelig har jeg det. Men det har dessverre vært nødvendig. Det har både vært salg av skip og utflagging. Når de ansatte ombord har måttet slutte som følge av dette, har rederiet i mange tilfelle vært behjelpelig med å skaffe dem nytt arbeid, enten ved vikarordninger eller til andre skip. De fleste sjøfolkene som har mistet sine jobber har kommet inn i sitt arbeid, enten på sjøen eller på land. Jeg synes sjøfolkene generelt sett har vært flinke til å tilpasse seg, og dette skal de hedres for. Det er derfor ikke registrert noen betydelig arbeidsledighet.

Når dette er sagt, kan jeg jo tilføye at Kosmos-gruppen pr. i dag er Norges største arbeidsgiver til sjøs. Vi har ca. 1200 arbeidsplasser. Da er hele selskapet medregnet, både Bergenske, Nordenfjeldske, Bastøfergen og Jahre Line.

NIS interessant?

Anders Jahre A/S driver ni av sine ti eide skip under utenlandske flagg.

Er det norske internasjonale skipsfartsregisteret blitt mer interessant etterhvert?

- NIS har fått visse begrensninger som gjør at friheten er noe redusert. Dette må vi veie opp imot de fordeler NIS gir. Vi har ikke hastverk med å melde oss inn. Det mønster vi driver vår virksomhet i, passer oss utmerket. For det å gå inn i NIS bare for å støtte NIS, gjør vi ikke.

NIS representerer et betydelig fremskritt for de som seiler under norsk flagg. Men de som har meldt seg inn og som har seilt under utenlandsk flagg, hadde det vel bra som de hadde.

Imidlertid vil jeg tro at vi løpet av 1988 kan ta et definitivt standpunkt, og jeg håper at de da kan flagge inn i NIS.

Bjørn Wilhelmsen ser med en viss optimisme på fremtiden for skipsfarten. Utviklingen er snudd, og det er grunn til å tro at det i tiden som kommer vil bli stor etterspørsel etter sjøfolk igjen, og da særlig offiserer. En karriere på sjøen som offiser kan etter

hans mening være spesielt interessant, også fordi den gir et godt grunnlag for lederstillinger på land.

- Vi må sørge for rekruttering til sjøen igjen, og samtidig må vi legge listen så høyt at vi sikrer oss kvalifiserte folk til lederstillingene ombord.

Kosmos er i dag i en forholdsvis gunstig posisjon når det gjelder rekrutte-

ring. Shipping-engasjementet i konsernet omfatter bl.a. Hurtigrutene, Jahre Line, Norway Line, Bastøergen, Nord Cargo, Nordenfjeldske foruten Anders Jahre A/S, og det er muligheter for unge mennesker å velge et yrke som kan bringe mye positivt med seg.

Ankers er solgt

Kosmos har overdratt sitt datterselskap Ankers A.S. i Halden til ledelsen i Ankers. Samtidig har Saugbrugsforeningen overtatt Ankers aksjepost i Anker Consult A.S. i Fredrikstad.

Ankers A.S. ble etablert i 1984 av Kosmos og Saugbrugsforeningen for å tilføre ny industriaktivitet i Halden. Bedriften har vært gjennom en utviklingsperiode til den nå med sine 55 ansatte viser overskudd. Ankers er en av

landets største leverandører av ståltrapper og hydrauliske teleskopsylindere. Selskapet er overtatt av dets ledelse ved administrerende direktør John T. Andersen, overingeniør John Oksrød og salgssjef Ivar Rasmussen.

- Kosmos-gruppen har på beste måte bidratt til å finne frem til et arbeidsgrunnlag som gir godt driftsforhold i årene som kommer, sier adm. dir. John T. Andersen.

2830 RAUFOSS

Jubileumsarrangement i april

Saugbrugs Bedriftsidrettslag fyller 50 år til den Klub 23. april der idrettslaget innbyr sine varen, og forberedelsene til jubileet pågår for medlemmer med respektive til et koselig og fullt. Den gjenvalgte formannen Arne Larsen forhåpentligvis minnerikt samvær. Det er også opplyser at en jubileumsberetning er laget, og meningen å innby bedriftsidrettslagets tidlige- at det vil bli et jubileumsarrangement på Hal- re formenn til jubileumsarrangementet.

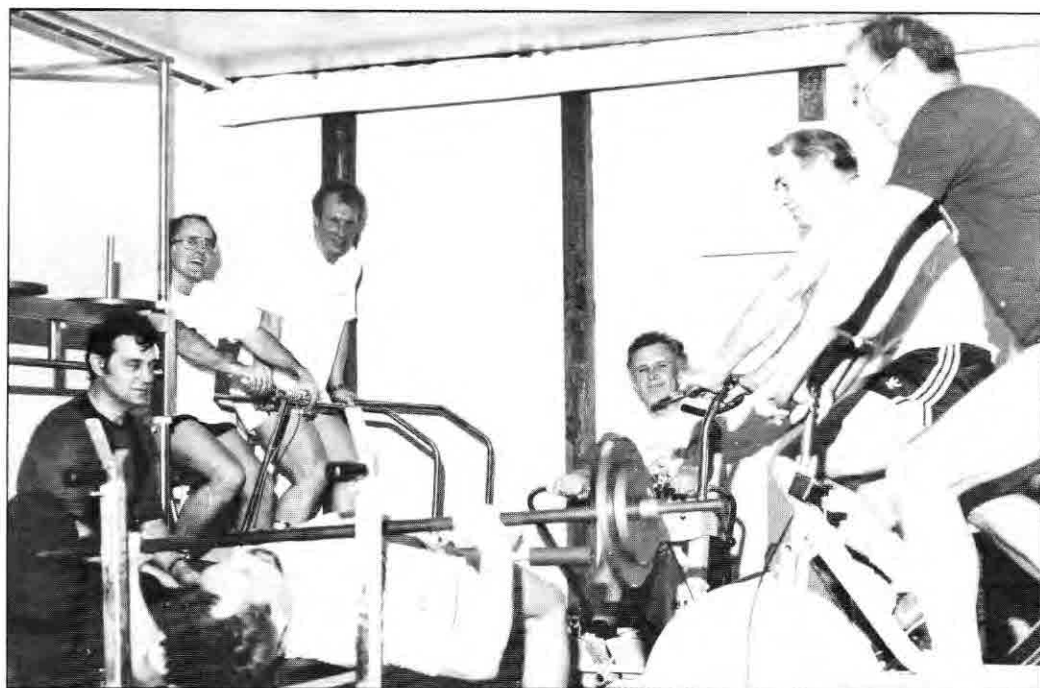
Bedriftsidretten seiler i medvind på Saugbrugs. Det vil jubileumsberetningen tale sitt tydelige språk om. Uttallige er de mestere som er kåret fra Saugbrugs. Det siste Halden-mesterskapet i bordtennis ble f.eks. et fint bevis i så måte. Her gjorde Saugbrugs rent bord og vant både A, B, C, Old Boys og double-klassen. Mesterne var henholdvis Bjørn Rekdal, Kjell Ahlsen, Harald Haridsieff, Kjell Ole Rekdal samt Bjørn Rekdal/Rune Rekdal i double. Trygve Bjerkeli, Kjell Ahlsen/Kjell Ole Rekdal tok også bronse, så det ble ikke så mange medaljer igjen til de resterende konkurrentene.

Stigende interesse

Bordtennis-interessen har steget betraktelig etter at idrettslaget kunne varte opp med hele tre bord. Tidlig på 80-tallet hadde Saugbrugs bare ett lag i serien. Nå er det seks Saugbrugs-lag som deltar, og mulighetene til å stille et 7. lag er til stede. I høstens Nissan-cup var Saugbrugs-innsatsen meget god. Bjørn Rekdal vant Å-klassen.

Skyteaktiviteten holder seg stabil, og en jevn stamme skyttere deltar på trening og i stevner. Resultatmessig er det brukbart.

Når det gjelder fotball, ble den 13. Saugbrugsturneringen innendørs arrangert med 12 lag. Papir dominerte utendørsserien

Om onsdagskveldene er «gubbetrimmen» i aksjon. Fra venstre Hans Jørgen Hansen, Per Olsen, Tor Skammelsrud, Gunnar Olsen, Marcus Andreassen og Arne Johansen. Liggende foran Jan Erik Tvetter.

fra 1972 til 1986, men 87-sesongen ble resultatmessig mager. To lag var påmeldt før serien tok til, men bare ett fullførte.

Glanstiden over?

– Fotball later ikke til å være så mye «in» som før. Rammen rundt kampene er ikke lenger den samme. Det er færre tilskuere og mindre stemning, sier Arne Larsen, som selv har vært fast inventar på fotball-laget. Han har nå lagt opp etter 20 sesonger og har hatt mange hyggelige opplevelser i den forbindelse.

Tennis er også blant tilbudene, og interessen er stigende.

Nytt av året er hockey-

pockey, som er satt igang etter at Halden Ishall ble åpnet ved juletider. Dette var en populær idrettsgren i Saugbrugs for ti års tid siden, og har nå fått nytt liv.

Et damehåndball-lag er også nylig etablert. Det kom igang sist høst, og damene later til å ha det veldig gøy, sier Larsen.

Populær hytte

Bedriftsidrettslagets hytte på Brekke er åpen hver søndag frem til påske i vinterhalvåret. De ligger en kilometer fra parkeringsplass og er flittig i bruk når været er bra. Her er det muligheter til en kaffekopp og noe å bite i. Om høsten arran-

geres det tippetrim herfra. Deltagerne går da en løype og må besvare spørsmål underveis. Deltagerrekorden er 450, og sist var det 360 som var med.

Forberedelsene til jubileumsarrangementet er som nevnt igang, og det er nedsatt en komite i den forbindelse. Den består av Arne Larsen, Knut Berg, Eldar Norderhaug og Harry Lindquist.

Styret i jubileumsåret består av Arne Larsen, formann, Odd Larsen, nestformann, Per Olsen, sekretær, Alf Høidahl, kasserer, Hanne Larsen og Eldar Norderhaug, styremedlemmer.